

**CENTENARI DEL NAIXEMENT I 40è ANIVERSARI DE LA MORT DEL P. ABAT
AURELI M. ESCARRÉ
DIMARTS 29è DE DURANT L'ANY (II)
Homilia del P. Josep M. Soler, abat de Montserrat
21 d'octubre de 2008
Lc 12, 35-38**

Estimats germans i germanes:

L'evangeli que acabem d'escoltar és una invitació a la vigilància, a estar atents esperant el retorn del Senyor. No es tracta, però, d'una espera passiva, com la de les sales d'un aeroport o d'una estació. La manera com la presenta Jesús, ens fa entendre que ha de ser una espera activa, per això parla d'estar *a punt* i *amb el cos cenyit i els llums encesos*. És a dir, de no estar endormiscats, de ser conscients del que vivim a cada moment i d'estar ben disponibles per a fer camí, per a treballar –o, millor dit, de treballar-se interiorment i fer el bé. Així hem d'esperar el retorn del Senyor, quan vindrà a buscar-nos després de *la festa de noces* inaugurada a Pasqua. Mentre som en aquesta vida, doncs, l'hem d'esperar cada dia amb una actitud espiritual d'atenció al que vivim i de servei als altres, il·luminats sempre per la paraula de l'Evangelí, així estarem *a punt* per obrir-li de seguida quan el Senyor truqui a la nostra porta. No és una invitació a la por, sinó a l'espera joiosa de quan ell que és el Senyor –fixeu-vos bé en el contrast– ens farà asseure a *la taula* del Regne i *ell mateix passarà a servir-nos* personalment, *d'un a un*. Val la pena viure responsablement i donar-se a favor dels altres perquè així podem viure amb alegria ja en aquesta vida i predisposar-nos per a viure la joia per sempre.

Tenim un exemple, d'aquesta actitud de responsabilitat i de coherència que duen a la vigilància evangèlica, en Santa Maria, la Mare de Déu, de la qual fem memòria en aquesta eucaristia. Ella il·luminada per la Paraula divina, ho vivia tot des de Déu i unida a Déu. Prenent-la com a model de vida, els monjos, a l'escola de sant Benet, aprenem a viure aquesta actitud de vigilància a la qual ens invita l'evangeli d'avui. Segons una afirmació antiga, el monjo ha de ser un vetllador, un vigilant (un "nèptic"). En aquest sentit, la seva vida hauria de ser una paràbola per als seus germans en la fe i per a totes les persones que entren en contacte amb ell. L'actitud de vigilància, d'atenció als actes de la pròpia vida (cf. RB 4, 48), però, no l'ha de tancar en ell mateix, sinó que li exigeix l'obertura als altres, als germans de comunitat, als qui s'atansen als monestir i a tot el qui viuen i sofreixen els seus germans d'humanitat.

És bo de recordar-ho en l'escaiença, enguany, del centenari del naixement del P. Abat Aureli M. Escarré i en el quarantè aniversari de la seva mort. Estimà Montserrat, i per això visqué i treballà "propter domum Domni", per la casa del Senyor, com deia el seu lema abacial. Amb una personalitat rica i complexa, va procurar durant el seu abadiat entusiasmar els monjos per la persona de Jesucrist i per una vida centrada en l'Evangelí a l'escola de sant Benet, viscuda, per tant, en la vigilància i en el treball espiritual, dins de la gran tradició benedictina. Una tradició que sap veure en la Regla una guia per viure la fidelitat a l'opció monàstica radical d'acord amb cada temps històric i un estímul per a tota la projecció exterior del monestir.

En aquesta línia, el P. Abat Aureli, mentre dignificava els edificis monàstics i renovava la casa de Déu que és aquesta basílica, volia construir una comunitat cohesionada – una casa de Déu espiritual-, i impulsava els monjos a adquirir una maduresa humana i cristiana que els capacités per donar raó personalment de la seva fe en una societat i en una Església que iniciaven un procés de canvis profunds; per això posà una cura especial en la formació universitària dels monjos joves. En continuïtat amb l'obra del P. Abat Marçet i ampliant-ne l'abast, va voler que Montserrat fos, a més d'un fogar de fe i d'oració, un lloc de cultura obert als nous corrents de pensament i d'expressió artística.

Ho volia com a servei a l'Església i al poble català; d'aquí la seva frase sovint repetida: "Montserrat és vostre" per significar la missió d'acolliment i de servei que té el nostre monestir en l'àmbit eclesial i en l'àmbit de la societat.

La casa del Senyor a Montserrat és, des dels inicis, igualment casa de la Mare de Déu. L'Abat Aureli en feu un centre d'una litúrgia exemplar que fos nodriment sòlid de la vida espiritual dels monjos i dels pelegrins així com un santuari marià que afavorís una pietat popular vigorosa, arrelada en la Paraula de Déu. L'exponent més notori fou l'entronització de la Sagrada Imatge l'any 1947; que constituí no sols l'expressió d'una gran devoció per part del poble cristià de casa nostra, sinó també l'inici d'una esperança de renovació de la identitat cultural i històrica de Catalunya en la nit de la postguerra. El P. Abat Aureli volia que la Mare de Déu de Montserrat –que "sempre somriu", tal com li agradava de remarcar-- conservés i augmentés, "al peu del seu altar, la unitat de tots: unitat –són encara paraules seves-- dintre la diversitat que Déu ha posat en els homes", viscuda en "la llibertat que és respecte mutu, col·laboració i justícia (cf. *Montserrat és vostre*, p.52.72).

En l'evolució que hi hagué en els anys del seu abadiat, va anar prenent cada vegada més un fort compromís públic a favor dels drets humans i dels de Catalunya en els temps de dictadura que es vivien. Va voler que Montserrat fos un lloc on, per sobre d'interessos de grups, s'afirmessin els valors de l'esperit; una casa oberta a tothom qui treballés per causes justes i democràtiques, un aixopluc per als qui maldaven per mantenir la identitat del nostre poble. Tot això no podia deixar de portar-li dificultats i conflictes amb les autoritats d'aquell moment. D'altra banda, al final del seu abadiat es va trobar amb la crisi d'idees i actituds que es vivia d'una manera polaritzada tant en l'Església entorn del concili Vaticà II com en el món d'aquells anys, i de la qual el monestir no va quedar exempt. Van ser moments molt dolorosos, en els quals hagué d'allunyar-se de Montserrat, una absència que va durar fins a la mort.

La seva actuació, marcada per moments molt diversos, va ser, també, marcada, evidentment, per les característiques de la seva personalitat i per les limitacions humanes. Però no és ara el moment de les valoracions històriques globals sinó d'agrair el que el P. Abat Aureli va fer, per do de Déu, a favor de Montserrat, de l'Església i del poble català. Ell és un dels creadors del Montserrat modern més notables, i hi va deixar un petja que encara perdura. Ara, en l'any centenari del seu naixement i en el dia del quarantè aniversari de la seva mort, el recordem amb la confiança que Déu, en el seu amor, l'haurà assegut a *la taula* definitiva de la Jerusalem celestial, i l'haurà servit amb la plena configuració amb Jesucrist en la joia eterna.

Nosaltres *esperem* que torni el Senyor a buscar-nos *d'un a un*, per això hem de vetllar *amb el cos cenyit i els llums encesos*, amb la fe i la pràctica de les bones obres (cf. RB, Pròleg, 21), per poder-nos asseure, també, a *la taula* del Regne. Mentre, anticipadament ens és oferta la taula de l'Eucaristia. El Senyor mateix ens hi serveix el nodriment espiritual perquè siguem capaços de vetllar amb una esperança activa, compromesa i joiosa.